

สรุปผลการประชุม The Experts Working Group on Harmonization of Phytosanitary Measures in ASEAN (EWG-PS) ครั้งที่ ๑๗ และการประชุม The ASEAN Sectoral Working Group on Crops (ASWGC) ครั้งที่ ๒๒ ระหว่างวันที่ ๕-๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองยอร์กยาร์กาดา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

วัตถุประสงค์ของการประชุม EWG-PS เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการสุขอนามัยพืช ให้สอดคล้องประสานกันตามความตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) และวัตถุประสงค์ของการประชุม ASWGC จัดขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนให้ข้อคิดเห็นต่อร่างแผนยุทธศาสตร์ เรื่อง ความร่วมมือด้านพืชผล ระหว่างปี ๒๐๑๖ – ๒๐๒๕

๑. การประชุม The Experts Working Group on Harmonization of Phytosanitary Measures in ASEAN (EWG-PS) ครั้งที่ ๑๗

ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และราชอาณาจักรไทย รวม ๒๐ คน Dr. Ir. Antarjo Dikin และ Dr. Ir. Arifin Tasrif แห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทำหน้าที่ประธานการประชุม และ Dr. Soulapone Inthavong แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในฐานะผู้แทนประเทศเจ้าภาพครั้งต่อไป เป็นรองประธาน นอกจากนี้มี Dr. Ian Naumann จากประเทศออสเตรเลีย มาแนะนำผลการดำเนินงานโครงการ ASEAN Regional Diagnostic Network (ARDN) โดยโครงการดังกล่าวเป็นความร่วมมือระหว่าง ASEAN และประเทศออสเตรเลีย ระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ และ ปี ๒๕๕๘

ที่ประชุมพิจารณาเสนอสินค้าพืชชนิดใหม่ของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ควรมีมาตรการสุขอนามัยพืชที่สอดคล้องกัน เพื่อนำเข้าสู่แผนกลยุทธ์ใหม่ (SPA) ภายใต้ ASWGC ระหว่างปี ๒๕๕๙ ถึงปี ๒๕๖๓ ได้แก่ เงาะ ลำไย แก้วมังกร (เสนอโดยไทย) สับปะรด หอมแดง ส้มจี๊ด (เสนอโดยสาธารณรัฐฟิลิปปินส์) มะพร้าว (เสนอโดยมาเลเซีย) มังคุด (เสนอโดยสาธารณรัฐอินโดนีเซีย)

ผู้แทนมาเลเซียในฐานะผู้นำโครงการการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสุขอนามัยพืชของประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Plant Health Cooperation Network, APHCN) รายงานความก้าวหน้าโครงการฯ ว่าโดยความร่วมมือของ CABI Plantwise ได้มีการวินิจฉัยศัตรูพืชในราชอาณาจักรกัมพูชา ๑๐๘ ตัวอย่าง และกำลังจะดำเนินการต่อในราชอาณาจักรกัมพูชา ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ต่อไป นอกจากนี้ได้รายงานว่ารัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบโครงการสร้างศักยภาพ ด้านอนุกรมวิธานและการเปิดตลาดกับประเทศสมาชิกอาเซียนในวงเงิน ๘๙๒.๓๕๔ US\$ ระยะเวลา ๒ ปี

ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินโครงการ ASEAN Regional Diagnostic Network (ARDN) ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมาว่ามีการอบรมเจ้าหน้าที่ในการวินิจฉัยศัตรูพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น กลุ่มหอย (scale insect) กลุ่มไส้เดือนฝอย (nematode) รวมทั้งสนับสนุนเครื่องมือ remote microscopy สำหรับสร้างเครือข่ายการวินิจฉัยศัตรูพืช นอกจากนี้ที่ประชุมรับทราบข้อเสนอจากผู้แทนไทยว่าควรมีการรวบรวมรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านศัตรูพืชของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนด้วย

ที่ประชุมพิจารณาให้การยอมรับรายชื่อศัตรูพืชและแนวทางการปฏิบัติด้านมาตรการสุขอนามัยพืชของประเทศสมาชิกอาเซียน สำหรับสินค้าเกษตร ๒ ชนิด ได้แก่ ทุเรียนสดเพื่อการบริโภคและเมล็ดกาแฟ เพื่อการบริโภค และให้นำเสนอต่อไปยัง ASWGC ครั้งที่ ๒๒, SpecSOM-AMAF ครั้งที่ ๓๖ และ AMAF ครั้งที่ ๓๗ เพื่อให้การเห็นชอบต่อไป สำหรับสินค้าเกษตรอีก ๒ ชนิด ได้แก่ มะม่วงเพื่อการบริโภคและเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ผู้แทนไทยแจ้งว่าประเทศไทยไม่มีศัตรูพืชชนิด *Pseudomonas syringae* pv *syringae* ที่ปรากฏในเอกสารว่าเป็นศัตรูพืชของประเทศไทย ที่ประชุมจึงขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนนำรายชื่อศัตรูพืชกลับไปทบทวนอีกครั้ง และส่งกลับให้ฝ่ายเลขานุการอาเซียนก่อนสิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘

ผู้แทนอินโดนีเซียรายงานการจัดทำรูปแบบการใส่ข้อมูลสำหรับใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ ASEAN Single Window (ASW) ให้ที่ประชุมรับทราบและขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนช่วยแจ้งให้หน่วยงานศุลกากรซึ่งเป็น focal point ของ ASW ภายในประเทศของตนทราบด้วย

ที่ประชุมขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนนำบัญชีรายชื่อศัตรูพืช A1 ซึ่งเป็นศัตรูพืชที่ไม่ปรากฏในประเทศสมาชิกอาเซียน และรายชื่อศัตรูพืช A2 ซึ่งเป็นศัตรูพืชที่มีปรากฏบ้างในประเทศสมาชิกอาเซียนกลับไปทบทวนอีกครั้ง เพราะรายชื่อดังกล่าวเป็นข้อมูลเกือบ ๒๐ ปีมาแล้ว และส่งให้ผู้แทนมาเลเซียในฐานะผู้รวบรวมภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

ที่ประชุมรับทราบความร่วมมือระหว่างสาธารณรัฐฟิลิปปินส์และสาธารณรัฐอินโดนีเซียในการพิจารณาหาสารเคมีศัตรูพืชอื่นที่จะนำมาทดแทนสารเมทิลโบรไมด์ และขอให้นำมาเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

๒. สรุปผลการประชุม The ASEAN Sectoral Working Group on Crops (ASWGC) ครั้งที่ ๒๒ มีดังนี้
การประชุม The First Technical Meeting on the Development of New Strategic Plan of Action (SPA) for ASEAN Cooperation on Crops เป็นการพิจารณาร่างแผนกลยุทธ์และกิจกรรมสำหรับความร่วมมือด้านพืช (Draft New SPA on Crops) ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยที่ปรึกษาจากสาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นผู้กร่างแผนกลยุทธ์ฯ มีการแบ่งผู้เข้าร่วมประชุมเป็น ๒ กลุ่มเพื่อพิจารณาวิสัยทัศน์และเป้าหมายของร่างแผนกลยุทธ์ฯ ซึ่งนำมาจาก Strategic Thrusts (ST) ๗ ข้อของ ASEAN Cooperation in Food, Agriculture and Forestry (FAF) ที่จะเริ่มระหว่างปี ๒๕๕๙ ถึงปี ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้ข้อสรุปว่า ST ของ SPA on Crops มี ๔ ข้อ ตาม ST ของ FAF ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๔ และข้อที่ ๖ ดังนี้

๑. เพิ่มปริมาณและคุณภาพของการผลิตอย่างยั่งยืน
๒. ขยายการอำนวยความสะดวกทางการค้า การบูรณาการด้านเศรษฐกิจ และการเปิดตลาด
๓. เพิ่มความยืดหยุ่นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและภัยอื่น ๆ
๔. สร้างความเข้มแข็งของประเทศสมาชิกอาเซียนในการเข้าสู่ประเด็นต่างๆ ทั้งระดับภูมิภาคและระดับสากล

และแผนกลยุทธ์ฯ ทั้ง ๔ ข้อนี้ ใช้ระยะเวลา ๕ ปี (ปี ๒๕๕๙ ถึงปี ๒๕๖๓)

นอกจากนี้ที่ประชุมขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำร่างแผนกลยุทธ์ฯ ใหม่และกิจกรรมภายใต้แผนกลยุทธ์ฯ ที่ได้จากการประชุมครั้งนี้ เวียนให้คณะทำงาน (Expert Working Group, EWG) ภายใต้ ASWGC ให้ข้อคิดเห็นและส่งกลับให้ฝ่ายเลขานุการฯ ก่อนเดือนกันยายน ๒๕๕๘ และรวบรวมนำไปพิจารณาอีกครั้ง โดยจัดประชุม Technical Meeting ครั้งที่ ๒ พิจารณาข้อคิดเห็น ณ ราชอาณาจักรไทย ประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อนำเสนอให้ ASWGC ครั้งหน้าให้การยอมรับก่อนเสนอไปยัง SOM-AMAF ให้การยอมรับ SPA on Crops ต่อไป

การประชุม ASWGC ครั้งที่ ๒๒ ที่ประชุม

ก. รับทราบผลการประชุม The first Technical Meeting on the Development of New Strategic Plan of Action (SPA) for ASEAN Cooperation on Crops ตามที่สรุปไว้

ข. พิจารณาและให้การยอมรับต่อรายชื่อศัตรูพืชและแนวทางการปฏิบัติด้านมาตรการสุขอนามัยพืชของประเทศสมาชิกอาเซียน สำหรับสินค้าเกษตร ๒ ชนิด ได้แก่ ทุเรียนสดเพื่อการบริโภคและเมล็ดกาแฟเพื่อการบริโภค และให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอต่อไปยัง SpecSOM-AMAF ครั้งที่ ๓๖ และ AMAF ครั้งที่ ๓๗ เพื่อให้การเห็นชอบต่อไป

ค. พิจารณาและให้การยอมรับผลการประชุมตามรายงานการประชุม The Expert Working Group on the Harmonization of Maximum Residue Limits of Pesticides among ASEAN countries ครั้งที่ ๑๙ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งโดยสรุปขณะนี้ค่า ASEAN Harmonized MRLs แล้ว ๗๓ ค่า ขอเสนอใหม่โดยผู้แทนไทยเพื่อให้ AMAF เห็นชอบอีก ๕ ค่า ได้แก่

๑. carbofuran ในมะเขือยาว
๒. carbofuran ที่มาจากการใช้ carbofuran ในมะเขือยาว
๓. fipronil ในใบกระเพรา ใบโหระพา
๔. buprofezin ในใบกระเพรา ใบโหระพา
๕. buprofezin ในผักชีฝรั่ง

และรับทราบว่า EWG-MRLs มีการติดตามการใช้ค่า ASEAN MRLs ของประเทศสมาชิกอาเซียนด้วย

ง. พิจารณาและให้การยอมรับผลการประชุมตามรายงานการประชุม The Expert Working Group on ASEAN Good Agricultural Practices (ASEAN EWG-GAP) ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา และรับทราบผลการศึกษา Mutual Recognition Models for the ASEAN Agricultural Best Practices ซึ่งเป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศออสเตรเลีย

จ. พิจารณาและให้การยอมรับผลการประชุมตามรายงานการประชุม The Meeting of Task Force on ASEAN for Horticultural Produce and other Food Crops (MASHP and Other Food Crops) ครั้งที่ ๑๑ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๔ เมษายน ๒๕๕๘ ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งผลการประชุมให้การยอมรับมาตรฐานผัก ผลไม้ ๖ ชนิด ได้แก่ แก้วมังกร ผักกาดขาว ผักกาดเขียวปลี เห็ดหอมสด ผักปวยเล้ง และผักบุ้ง และให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอต่อไปยัง SpecSOM-AMAF ครั้งที่ ๓๖ และ AMAF ครั้งที่ ๓๗ เพื่อให้การเห็นชอบต่อไป นอกจากนี้ที่ประชุมให้ความเห็นว่าคณะ MASHP and Other Food Crops ควรมีการดำเนินงานต่อไป

ฉ. รับทราบการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ด้านเกษตรอินทรีย์ (Strategic Plan of Action for the ASEAN Cooperation on Organic Agriculture ปี ๒๕๕๗ - ปี ๒๕๖๐) และเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ SOM-AMAF จัดตั้ง Expert Working Group on Organic Agriculture (EWG-OA) เป็นคณะทำงานชุดใหม่ ภายใต้ ASWGC

ช. รับทราบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศเยอรมัน ซึ่งไทยเป็นผู้ริเริ่มโครงการ “Promotion of Climate Resilience in Rice and Other Crops” โดยประสานโครงการกับ GIZ เพื่อจัดตั้ง ASEAN Resilience Network และจะมีการประชุมเพื่อพิจารณาหากลไกในการจัดตั้งเครือข่าย ในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยผู้แทนไทยจากกรมวิชาการเกษตร จะเข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอกิจกรรมที่สอดคล้องกับ SPA on Crops ข้อที่ ๔ เรื่องเพิ่มความยืดหยุ่นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและวิบัติภัยอื่นๆ